

Margareta Widell
Avdelningschef/Stadsveterinär
Telefon 08-508 28 928, 076-825 47 11
margareta.widell@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM LIVSMEDELSINFORMATION TILL KONSUMENTERNA

Remiss från Livsmedelsverket, dnr 32/2007

Förslag till beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget till förordning.
- 2 Omedelbar justering

Gunnar Söderholm

Margareta Widell

Sammanfattning

Regler om allmän märkning och om näringsvärdesdeklaration föreslås slås samman i en förordning. Avsikten är att förenkla och harmonisera regleringen samt att underlätta för konsumenten att göra hälsomedvetna val av livsmedel. Varje livsmedel som är avsett för slutkonsumenter eller storkök ska åtföljas av livsmedelsinformation i enlighet med förordningen.

En grundläggande förutsättning är läsbarheten. Teckenstorleken regleras i förordningen till minst 3 mm utom för mindre förpackningar.

Obligatorisk näringsvärdesdeklaration införs. Sådan märkning är idag frivillig om inte ett näringspåstående görs. Många förpackade livsmedel är redan idag märkta med näringsvärde.

Förordningen inför ett krav på att uppgifter om allergiframkallande ingredienser ska finnas tillgängliga för livsmedel som inte är färdigförpackade och som säljs genom detaljhandel och storkök.

Förslaget till förordning behöver förtydligas avseende livsmedel som inte är färdigförpackade.

Bakgrund

Den Europeiska kommissionen har arbetat fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om livsmedelsinformation till konsumenterna. Förslaget har remitterats från Livsmedelsverket.

I utkastet till förslag konsolideras och uppdateras två områden inom lagstiftningen om märkning: allmän livsmedelsmärkning och näringsvärdesdeklaration, som omfattas av direktiven 2000/13/EG respektive 90/496/EEG. Direktiv 2000/13/EG har ändrats flera gånger och utvecklingen såväl på livsmedelsmarknaden som i fråga om konsumenternas förväntningar gör det nödvändigt att lagstiftningen uppdateras och moderniseras.

Näringsvärdesdeklaration – I den nyligen offentliggjorda *Vitbok om en EU-strategi för hälsofrågor som rör kost, övervikt och fetma* underströks konsumenternas behov av tydlig, konsekvent och evidensbaserad information. Näringsvärdesdeklarationer är ett etablerat sätt att sprida information till konsumenterna för att stödja hälsomedvetna val av livsmedel. Det råder bred enighet om att näringsvärdesdeklarationerna kan bli ett effektivare verktyg för att främja konsumenternas förmåga att välja en balanserad kost.

Berörda parter har tagit initiativ för att uppmuntra till att näringsvärdesinformation visas på framsidan av förpackningar. Det finns skillnader mellan de märkningssystem som används, vilket kan skapa handelshinder.

Förslaget innebär att följande rättsakter slås samman och ändras:

–Direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel.

I detta direktiv fastställs gemensamma märkningskrav som gäller alla livsmedel som är avsedda för konsumenter och livsmedel som är avsedda för storkök. I direktivet fastställs vilken information som måste ingå i märkningen.

Förslaget innebär att vissa allmänna principer om livsmedelsinformation införs och att det utvecklas en styrmekanism för att ta hänsyn till nya metoder som skulle ge konsumenterna möjlighet att göra välgrundade val av livsmedel. Kraven på obligatorisk information förblir i stort sett desamma, och kommissionen har möjlighet att föreslå nya krav i specifika frågor.

–Rådets direktiv 90/496/EEG av den 24 september 1990 om näringsvärdesdeklaration för livsmedel.

Genom förslaget införs obligatorisk näringsvärdesdeklaration för viktiga näringskomponenter i det huvudsakliga synfältet.

RÄTTSLIGA ASPEKTER

Antagande av Europaparlamentets och rådets förordning om livsmedelsinformation till konsumenterna. I förslaget moderniseras, förenklas och förtydligas det nuvarande regelverket för livsmedelsmärkning.

Vidare införs det klara principer för en tydligare gräns mellan obligatoriska och frivilliga uppgifter. De viktigaste förändringarna när det gäller frågor som rör allmän märkning är de följande:

- Förtydligande av skyldigheterna i fråga om livsmedelsmärkning för olika livsmedelsföretagare i leveranskedjan.
- Förbättring av läsbarheten av de uppgifter som finns i märkningen genom införande av en minsta teckenstorlek för de obligatoriska uppgifterna.
- Införande av ett krav på att uppgifter om allergiframkallande ingredienser ska finnas tillgängliga för livsmedel som inte är färdigförpackade och som säljs genom detaljhandel och storkök.
- När det gäller märkning av ett livsmedels ursprungsland eller härkomstort, förblir grundkravet i lagstiftningen detsamma. För nötkött och fisk finns redan idag krav på obligatorisk ursprungsmärkning. För övriga livsmedel är denna märkning frivillig, men om underlåtenhet att lämna dessa uppgifter skulle kunna vilseleda konsumenterna, blir märkningen obligatorisk.

Bestämmelserna om näringsvärdesdeklaration omarbetas tillsammans med de horisontella bestämmelserna om livsmedelsmärkning. Genom förslaget görs näringsvärdesdeklaration obligatorisk i det huvudsakliga synfältet på ett livsmedels märkning. Förslaget möjliggör utveckling av bästa metoder när det gäller presentationen av näringsvärdesinformation, inklusive alternativa sätt att uttrycka näringsinformationen i förhållande till de totala dagsbehoven av näringsämnen eller med grafiska presentationsformer.

FÖRENKLING

Förslaget innebär att lagstiftningen förenklas.

Valet av en förordning som rättsakt främjar målet om förenkling, eftersom man säkerställer att alla aktörer måste följa samma bestämmelser vid samma tidpunkt.

Förvaltningens synpunkter

Syftet med livsmedelsinformation är att uppnå en hög skyddsnivå för konsumenternas hälsa och intressen genom att ge slutkonsumenterna möjlighet att göra välgrundade val och använda livsmedel på ett säkert sätt, särskilt utifrån hälsomässiga, ekonomiska, miljömässiga, sociala och etiska aspekter.

Livsmedelsinformation ska vara korrekt, tydlig och lätt att förstå för konsumenterna. Informationen får inte heller vara vilseledande.

Förordningen gäller alla steg i livsmedelskedjan där livsmedelsföretagens verksamhet rör tillhandahållandet av livsmedelsinformation till konsumenterna. Den omfattar alla livsmedel som är avsedda för slutkonsumenter, inklusive livsmedel som tillhandahålls av storkök och livsmedel som är avsedda för storkök.

Miljöförvaltningen tillstyrker i huvudsak förslagen. Vad gäller ursprungsmärkning finns ett ökat konsumentintresse för livsmedels ursprung varför ett obligatorium bör övervägas.

Teckenstorlek

En grundläggande förutsättning är läsbarheten. Teckenstorleken regleras i förordningen till minst 3 mm utom för förpackningar som har en största yta understigande 10 cm².

Miljöförvaltningen är positiv till reglering av textstorlek.

Obligatorisk näringsvärdesdeklaration

En väsentlig förändring är att obligatorisk näringsvärdesdeklaration införs. Sådan märkning är idag frivillig om inte ett näringspåstående görs. Många förpackade livsmedel är redan idag märkta med näringsvärde.

Miljöförvaltningen bedömer därför att förordningen inte medför väsentliga utökade krav för företagen.

Miljöförvaltningen tillstyrker förslaget.

Omfattning av information för oförpackade livsmedel

Det framgår inte klart av förordningen vilken omfattning den information som ska finnas tillgänglig exempelvis på restauranger skall ha. Förordningen inför ett krav på att uppgifter om allergiframkallande ingredienser ska finnas tillgängliga för livsmedel som inte är färdigförpackade och som säljs genom detaljhandel och storkök. Omfattningen av övrig information till konsumenterna är otydlig i förslaget. För livsmedel som säljs utan att vara färdigförpackade kan medlemsstaterna anta närmare bestämmelser om hur märkningsuppgifter ska anges. Medlemsstaterna kan besluta att inte kräva att vissa uppgifter anges, med undantag av allergiframkallande ingredienser.

Miljöförvaltningen anser att förslaget till förordning behöver förtydligas avseende livsmedel som inte är färdigförpackade. Det går ej att tydligt utläsa av förslaget vilken information som krävs gentemot gästen på en restaurang.

Krav på information om allergiframkallande ingredienser i livsmedel exempelvis på restauranger kan komma att medföra visst merarbete både för livsmedelsföretagare och för kontrollmyndighet. Omfattningen på merarbetet bedöms dock bli marginell.

Miljöförvaltningen tillstyrker förslaget.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Livsmedelsverket, Remisskrivelse dnr 32/2007 med bakgrundspromemoria

Bilaga 2 Utdrag ur Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om livsmedelsinformation till konsumenterna, dokument 6172/08 |